

Distingits Srs.,

Acusem recepció del seu últim escrit, en què ens remet informe sobre la queixa de referència formulada pel Sr. (...).

Com vosté sap, en el seu escrit de queixa l'interessat denunciava que la Filmoteca Valenciana projectava quasi diàriament tres sessions de pel·lícules en la sala que té assignada a este efecte. Consideraven una discriminació que els espectadors valencianoparlants no tingueren l'oportunitat de veure els films subtitulats en valencià. De la mateixa manera, es queixaven que la informació addicional de l'organisme esmentat tampoc es trobava disponible en esta llengua.

En considerar que la queixa reunia els requisits que exigix la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i per això vam demanar informació respecte d'això.

En l'informe ens indicaven que “la majoria del cicles que l'IVAC organitza en col·laboració amb institucions d'altres Comunitats Autònomes com ara el Centro Galego de Artes da Imaxe, Donostia Kultura, la Filmoteca de Saragossa o la Filmoteca Española. Les còpies tenen un circuit d'exhibició per diferents ciutats, i amb l'exhibició va la subtitulació que es contracta a una empresa especialitzada que fa el subtitulat per a totes les filmoteques implicades. Este circuit d'exhibició permet compartir despeses (...) i d'eixa manera portar als valencians cicles i pel·lícules que, pel seu cost, de cap altra manera l'IVAC podria assumir”.

Respecte a la informació institucional, en l'informe ens indicaven que “l'única informació que es publicà en castellà són els fullets del cicles; la resta de la informació a què al·ludix la queixa (...) està en valencià o en edició bilingüe”. Respecte als fullets dels cicles, l'administració “és conscient de la necessitat de publicar-los en valencià, però, en estos moments resulta molt difícil, atés que l'IVAC no disposa d'un/a traductor/a (...). A més, els fullets requerixen una important recerca de documentació, que normalment arriba mitjançant fonts que estan en castellà; per altra banda els terminis de temps per a elaborar-los són molt curts”, tenint en compte la periodicitat de la programació.

Del referit informe vam donar trasllat a l'interessat, a fi que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

La programació i l'emissió de pel·lícules en versió original, subtitulades exclusivament en castellà, no pot ser objecte de censura per part d'esta Institució, atés que això està determinat per exigències pressupostàries que no poden ser superades per l'administració implicada.

Això no obstant, i pel que fa a l'emissió de la publicitat exclusivament en castellà, li demane que considere els arguments que seguidament li expose i que són el fonament de la resolució amb què concloem:

La Generalitat Valenciana, en compliment del manament estatutari contingut en l'Estatut d'Autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià.

La citada Llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat Valenciana i, especialment, la recuperació del valencià, definit com "llengua històrica i pròpia del nostre poble", i d'una altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no solament l'idioma castellà sinó també el propi d'eixa comunitat autònoma, va modificar notablement l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma cooficial propi han legislat en la matèria, mitjançant lleis denominades de normalització lingüística, a fi de fomentar l'ús de la llengua cooficial (especialment en aquells àmbits oficials: administració pública, educació, mitjans de comunicació, etc.) amb l'objectiu que esta assolisca cotes similars a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial en tot el territori de l'Estat.

L'aplicació d'estes lleis de normalització lingüística duta a terme per les diverses comunitats autònomes motiva, de vegades, que ciutadans que tenen com a llengua habitual el valencià, consideren vulnerats els seus drets lingüístics per l'ús d'una llengua o l'altra per part de les autoritats i les oficines públiques.

La normativa vigent respecte de l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació, per la qual cosa l'Administració pública valenciana està obligada a garantir la normalització lingüística, tal com es desprén de l'art. 7.4 i .5 de l'Estatut d'Autonomia, en assenyalar que "Caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià".

La Llei d'ús i ensenyament del valencià no és una altra cosa que el desenvolupament normal de les previsions contingudes en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'Autonomia respecte de l'ús de la nostra llengua com l'objectiu últim de recuperar la desigualtat que encara existix respecte de l'altra llengua oficial, el castellà, sense que en cap cas puga prevaler l'una sobre l'altra.

Cal no oblidar que la publicitat ha esdevingut durant els últims anys un dels mitjans més útils d'interrelació entre l'Administració i els ciutadans. Constituïx un excel·lent mitjà de difusió de les activitats que realitzen els ens i les administracions públiques, i per tant, un instrument fonamental per aconseguir la recuperació social del valencià.

Així doncs, i en el sentit que és missió d'esta Institució vetllar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats, són constants les recomanacions del Síndic de Greuges a l'Administració Pública Valenciana,

perquè els impresos, formularis i models oficials que utilitza eixa Administració pública valenciana i els organismes que en depenen, siguen redactats de conformitat amb la legislació vigent respecte d'això, en les dos llengües oficials de la nostra comunitat autònoma. Res no impedit que esta recomanació s'estenga també a la publicitat de les activitats dels ens i les administracions públiques.

Tenint en compte tot el que hem dit més amunt, es recomana a Institut Valencià de Cinematografia que, en els seus missatges de publicitat sobre els cicles cinematogràfics, observen el règim de cooficialitat lingüística instaurat a la Comunitat Valenciana, sense que en cap cas puga prevaler una llengua sobre l'altra, ja que el valencià, llengua oficial de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de l'Administració pública, de l'Administració local i d'altres corporacions i institucions públiques, dependents d'aquella, per la qual cosa els poders públics, autonòmics i locals estan obligats, d'acord amb el manament contingut en l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana a impulsar l'ús del valencià en totes les esferes socials i especialment en l'Administració pública.

En virtut de l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, es recorda donar compliment al que disposa la legislació vigent, segons el que s'ha manifestat en el cos d'este escrit, cosa que se li comunica perquè en prenga coneixement i perquè, en el termini d'un mes, ens remeta informe sobre si accepta les recomanacions que li hem fet o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-les.

L'informe, d'altra banda, que, una vegada transcorregut el termini indicat, esta resolució serà publicada en la nostra pàgina web.

Atentament,

Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana